

Renessanssineron matkassa

Tehtäviä yläkoululle

L3DNARDO DA VINCI -NÄYTTELY KUOPION MUSEOLLA

Leonardo eli aikakaudella, joka tunnetaan nykyisin nimellä renessanssi. Renessanssin aikana Italian kaupunkivaltiot kukoistivat ja kauppa kasvatti asukkaiden varallisuutta. Uudet ja uudestaan löydetyt ideat ja hyödykkeet alkoivat muuttaa ihmisten arkea. Tällaisessa maailmassa Leonardo eli.

Leonardo tutki koko elämänsä luontoa ja tarkkaili kaikkea mahdollista: eläimiä, kasveja, kiviä, säätilan vaihteluita, pilvien muodostumista ja veden virtaamista. Luonnosta saamaansa tietoa hän käytti maalausten suunnitteluun ja teknisten laitteiden kehittämiseen. Leonardoa tutki myös ihmistä ja pohti esimerkiksi, miten liikkumista ja miten matkustamista voisi helpottaa.

Etsi näyttelystä vastaukset seuraaviin kysymyksiin.

1. YLELLISYYDET JA UUTUudet

Kaupankäynnin ansiosta muun muassa Firenze ja Milano rikastuivat huomattavasti, ja näiden kaupunkivaltioiden hallitsijat - Medicin ja Sforzan suvut - alkoivat tukea taiteita ja kulttuuria. Kaupunkeihin tuotiin arvokkaita tuontitavaroita itämaista maa- ja meriteitä pitkin.

A) Muotokuva on taideteos, jonka on tarkoitus kuvata juuri tiettyä henkilöä. Leonardon maalaamat muotokuvat ovat hologrammihuoneen puoleiselta sisäänkäynniltä katsottuna vasemmalla seinällä. Keitä muotokuvat esittävät?

B) Pohdi, miksi juuri näistä ihmisistä on maalattu muotokuva.

C) Mitä arvokkaita kaukomaiden tuontitavaroita löydät muotokuvista?

---

2. MUODIN MAAILMA

Renessanssin aikana alkoi ilmestyä muodin ja pukeutumisen oppaita. Oppaiden avulla samat muoti-ilmiöt levisivät eri maihin ympäri Eurooppaa. Myös uusia muotituotteita ja asusteita saapui markkinoille.

A) Tutki muotokuvien asuja. Mitä samaa löydät eri asuissa?

B) Mitä yhteistä löydät renessanssin ja nykyajan pukeutumisesta?

C) Renessanssin aikana menneiden aikojen kauneushanteet kiinnostivat esimerkiksi taiteessa, pukeutumisessa ja arkkitehtuurissa. Vaikutteita etsittiin erityisesti antiikista. Tutki gallerian maalauksia. Mitä viittauksia antiikkiin löydät?

---

3. ILMOJEN HALKI

Lentäminen kiehtoi Leonardoa ja siksi hän tutki paljon lintuja, niiden rakennetta ja erilaisten lintujen lentoa. Sen lisäksi hän perehtyi esimerkiksi ilmavirtauksiin ja ilmanpaineen vaikutuksiin.

A) Kuvaile periaate, joka saa linnun ja nykyisen lentokoneenkin pysymään ilmassa.

B) Etsi näyttelystä mittauslaite, jonka Leonardo suunnitteli lentämistä tutkiessaan. Mitä sillä mitataan?

---

4. LEONARDO ASESUUNNITTELIJANA

Leonardon elinaikana Italian kaupunkivaltiot sotivat paljon. Leonardo suunnitteli erilaisia laitteita sodankäyntiä varten. Etsi näyttelystä kaksi sodankäyntiin suunniteltua laitetta tai asetta, jotka ovat sinusta tuhoisimpia.

1)

---

2)

---

5. LEONARDO JA MUSIIKKI

Leonardo oli musikaalinen. Hän osasi soittaa, laulaa ja säveltää. Tämän lisäksi hän suunnitteli ja valmisti soittimia.

A) Etsi seinältä piirros, joka esittää Leonardon suunnittelemaa mekaanista soitinta. Mitä nykyisin käytössä olevaa soitinta se eniten muistuttaa?

B) Aikamatkaile QR-koodilla renessanssimusiikin parissa hoveissa ja toreilla. Kansan parissa soittoniekat olivat usein ilveilijöitä ja akrobaatteja. Hoveissa kiertelevät trubaduurit viihdyttivät ylimystöä. Erään muusikon muotokuvan löydät myös galleriahuoneesta.

Kirjaudu Naxos-verkkomusiikkipalveluun Kuopion kaupunginkirjaston kortillasi ja laita hakusanaksi esimerkiksi "Italian renaissance music".

6. KIRJAPAINOA KEHITTÄMÄSSÄ

Nykyisenkaltainen kirjapainotaito kehittyi, kun saksalainen hopeaseppä Johannes Gutenberg keksi irtokirjasimet painokoneeseen 1400-luvun puolivälissä. Leonardo suunnitteli painokoneen, joka oli aikaisemmin suunniteltuja painokoneita nopeampi käyttää.

A) Etsi näyttelystä painokone.

B) Selvitä, mitä ihmiset halusivat renessanssin aikana painaa paperille. Käytä apuna internettiä.
